

VERZEKERINGSVOORWAARDEN

PK110-01/11 PAKKETVERZEKERING VOOR BEDRIJVEN: RUBRIEK MILIEUSCHADE

Inhoudsopgave	art.
Begripsomschrijvingen	1
Derde	1.1
Verzekerde locatie	1.2
Werkzaamheden bij derden	1.3
Looptijd van de verzekering	1.4
Emissie	1.5
Verontreiniging	1.6
Sanering	1.7
Zaakschade	1.8
Kosten van preventieve opruiming	1.10
Bedrijfsschade	1.11
Variabele kosten	1.12
Vaste kosten	1.13
Expertisekosten	1.14
Verkoopwaarde	1.15
Schade door overstroming	1.16
Schade door atoomkernreactie	1.17
Schade door molest	1.18
Schade door aardbeving en vulkanische uitbarsting	1.19
Verzekerd belang	1.10
Eigen gebrek	1.21
Gedekte gebeurtenissen	2
Verzekerde gevaren	2.1
Schade aan de verzekerde locatie	2.2
Schade van derden	2.3
Uitsluitingen	3
Overstroming, atoomkernreactie, molest, aardbeving en vulkanische uitbarsting	3.1
Opzet, roekeloosheid, merkelijke schuld	3.2
Bestaande verontreiniging	3.3
Genetische schade	3.4
Overtreding overheidsvoorschriften	3.5
Verhuurder en (mede)huurder(s)	3.6
Aanwezige hoeveelheid milieugevaarlijke stoffen	3.7
Uitsluiting ondergrondse tanks	3.8
Uitsluiting motorrijtuigen	3.9
Andere verzekeringen	4
Verplichtingen bij verwezenlijking van schade	5
Aanmelding	5.1

Overige verplichtingen	5.2
Verlies van dekking	5.3
Derden	5.4
Saneringsbepalingen	6
Regeling van de sanering	6.1
Opdracht tot sanering	6.2
Bestaande verontreiniging	6.3
Derden	6.4
Bekendheid en risicowijziging	7
Bekendheid	7.7
Risicowijziging	7.2
Risico-inspectie	8
Inspectierecht	8.1
Verplichte maatregelen	8.2
Einde van de verzekering	9
Dekking na het einde van de verzekering	10
Verweerbijstand	11
Omschrijving van de dekking	11.1
Verlenen van verweersbijstand	11.2
Duur van verweersbijstand	11.3
Behandeling van aangemelde zaken	11.4
Bijstand bij procedures in rechte	11.5
Vergoeding van kosten	11.6
Subrogatie	12

PK110-01/11 PAKKETVERZEKERING VOOR BEDRIJVEN: RUBRIEK MILIEUSCHADE

Bij deze verzekeringsvoorwaarden horen de Algemene Voorwaarden PK110-01, hierna te noemen Algemene voorwaarden.

- 1 Begripsomschrijvingen
 - 1.1 Derde
Derde is ieder ander dan verzekerde, die uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht belang heeft bij het behoud van een zaak dan wel voor het behoud daarvan risico draagt.
 - 1.2 Verzekerde locatie
Onder verzekerde locatie wordt/worden verstaan het/de in de polis vermelde risico-adres(sen).
 - 1.3 Werkzaamheden bij derden
Onder verzekerde locatie wordt eveneens verstaan de locatie waar de verzekeringnemer of iemand namens hem werkzaamheden verricht binnen de in de polis vermelde bedrijfsactiviteit. Voor deze dekking geldt als verzekerd gevaar een emissie veroorzaakt door de uitvoering van de verzekerde activiteiten.
 - 1.4 Looptijd van de verzekering
Onder looptijd van de verzekering wordt verstaan de periode vanaf de aanvang tot aan het einde van de verzekering.
 - 1.5 Emissie
Onder emissie wordt verstaan het vrijkomen van gassen, vloeistoffen en/of fijn verdeelde vaste stoffen.
 - 1.6 Verontreiniging
Onder verontreiniging wordt verstaan de aanwezigheid van een stof in een zodanige concentratie dat toepasselijke overheidsnormen (streefwaarde of een overeenkomstige waarde) die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden.
 - 1.7. Sanering
Onder sanering wordt verstaan het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang). Onder ongedaan maken wordt verstaan:
 - a onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond-)water;
 - b isolatie van een verontreiniging;
 - c het opruimen en afvoeren van asbest en daarmee verontreinigde zaken.
 - 1.8 Zaakschade
Onder zaakschade wordt verstaan beschadiging, inclusief te begrijpen vervuiling, vernietiging of vermissing van zaken.
 - 1.10 Kosten van preventieve opruiming
Onder kosten van preventieve opruiming worden verstaat de kosten die bij of na de

verwezenlijking van een verzekerd gevaar door of vanwege verzekerde zijn gemaakt in verband met het wegnemen, afvoeren en vernietigen van stoffen en voorwerpen, die een dreigend gevaar voor verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang) zouden hebben opgeleverd, als van opruiming zou zijn afgezien.

- 1.11 Bedrijfsschade**
Onder bedrijfsschade wordt verstaan de derving van brutowinst, dit is de omzet verminderd met de variabele kosten of de vaste kosten vermeerderd met de netto winst of vaste kosten minus verlies.
- 1.12 Variabele kosten**
Onder variabele kosten worden verstaan de kosten die in evenredigheid met en afhankelijk van de omzet toe- of afnemen.
- 1.13 Vaste kosten**
Onder vaste kosten worden verstaan de kosten die niet in evenredigheid met en onafhankelijk van de omzet toe- of afnemen.
- 1.14 Expertisekosten**
Onder expertisekosten worden verstaan de kosten van een deskundige die door of met instemming van verzekeraars is benoemd.
- 1.15 Verkoopwaarde**
Onder verkoopwaarde wordt verstaan het bedrag dat bij verkoop in het normale verkeer en uitgaande van dezelfde bestemming van het gebouw verkregen zou kunnen worden, exclusief de waarde van de grond.
- 1.16 Schade door overstroming**
Onder schade door overstroming wordt verstaan schade voor zover geen brand of ontploffingsschade die het directe of indirecte gevolg is van overstroming waaronder wordt verstaan het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak óf gevolg is van een door deze verzekering gedekte gebeurtenis.
- 1.17 Schade door atoomkernreacties**
Onder schade door atoomkernreacties wordt verstaan schade veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties onverschillig hoe deze zijn ontstaan. Onder atoomkernreactie is te verstaan iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit. De uitsluiting geldt niet met betrekking tot radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische of wetenschappelijke doeleinden, met dien verstande dat een vergunning voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen door het verantwoordelijke ministerie moet zijn afgegeven. Voor zover krachtens de wet een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting van kracht. Onder "wet" te verstaan de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), dit is de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie. Onder "kerninstallatie" wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van bedoelde wet en een kerninstallatie aan boord van een schip.

- 1.18 Schade door molest
Onder schade door molest wordt verstaan schade veroorzaakt door:
- 1.18.1 Gewapend conflict:
Onder gewapend conflict wordt verstaan elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of in ieder geval de één de ander, gebruik makend van militaire machtsmiddelen, bestrijden. Onder gewapend conflict wordt ook verstaan optreden van een vredesmacht van de Verenigde Naties.
- 1.18.2 Burgeroorlog:
Onder burgeroorlog wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen de inwoners van een zelfde staat, waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.
- 1.18.3 Opstand:
Onder opstand wordt verstaan georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.
- 1.18.4 Binnenlandse onlusten:
Onder binnenlandse onlusten worden verstaan min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat.
- 1.18.5 Oproer:
Onder oproer wordt verstaan een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.
- 1.18.6 Mouterij:
Onder mouterij wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.
Verzekeraars dienen te bewijzen dat de schade direct veroorzaakt is of ontstaan is uit één van de in dit artikel genoemde oorzaken.
De 6 genoemde vormen van molest, en de definities van deze vormen van molest, vormen een onderdeel van de tekst die door het Verbond van Verzekeraars op 2 november 1981 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage is gedeponeerd.
- 1.19 Schade door aardbeving en vulkanische uitbarsting
Onder schade door aardbeving of vulkanische uitbarsting wordt verstaan schade ontstaan door of als gevolg van een aardbeving of vulkanische uitbarsting, ook als gedurende de tijd waarin, of gedurende 24 uur nadat de schade is ontstaan in of nabij de plaats, waar het verzekerde is gelegen, de gevolgen van aardbeving of vulkanische uitbarsting zich hebben geopenbaard, tenzij de verzekerde bewijst dat de schade niet aan één der genoemde verschijnselen kan worden toegeschreven.
- 1.20 Verzekerd belang
Onder verzekerd belang wordt verstaan het belang van verzekerde bij het behoud van de verzekerde zaak uit hoofde van eigendom of een ander zakelijk recht of het dragen van het risico voor het behoud daarvan.
- 1.21 Eigen gebrek
Onder eigen gebrek van een zaak wordt verstaan de aard of een gebrek van die zaak.
- 2 Gedekte gebeurtenissen
- 2.1 Verzekerde gevaren
Verzekerde gevaren onder deze verzekering zijn:
- 2.1.1 Alle van buiten komende onheilen;
- 2.1.2 In afwijking van het bepaalde in artikel 7:951 BW een eigen gebrek van opstallen en

roerende zaken, veroorzaakt door fouten in ontwerp, constructie, uitvoering of materiaalkeuze. Deze dekking geldt slechts:

- a als is voldaan aan de in de polis vermelde onderhoudsverplichtingen en;
- b als de verontreiniging zich manifesteert binnen de looptijd van de verzekering.

Ten aanzien van installaties, machines en leidingen geldt deze dekking bovendien uitsluitend als de verontreiniging zich manifesteert binnen een termijn van tien jaar, gerekend vanaf de datum waarop de installaties, machines en leidingen nieuw zijn (op)geleverd, of vanaf de datum waarop de delen waarin het eigen gebrek is gelegen, zijn vernieuwd en (op)geleverd.

2.2 Schade aan de verzekerde locatie

2.2.1 Omschrijving van de dekking

Verzekerd zijn:

- a kosten van sanering van de verzekerde locatie;
- b kosten en/of schade van verzekeringnemer of de verzekerde die het gevolg zijn van de sanering;
- c andere zaakschade van verzekeringnemer of de verzekerde op de verzekerde locatie die het gevolg is van de sanering.

Binnen de grenzen van het verzekerde bedrag is meeverzekerd de bedrijfsschade van verzekeringnemer of de verzekerde, inclusief de kosten ter voorkoming en beperking daarvan. De schadevergoedingstermijn belooft maximaal 52 weken vanaf het moment dat de reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond-)water en/of isolatie van een verontreiniging daadwerkelijk is begonnen. De kosten ter voorkoming en beperking van bedrijfsschade worden uitsluitend vergoed voor zover de bedrijfsschade inclusief deze kosten niet groter is dan het bedrag dat zou zijn ontstaan zonder de uitgave van deze kosten. Niet gedekt zijn boetes of kosten wegens het niet of vertraagd nakomen van contracten, afschrijving op dubieuze debiteuren en afschrijving op de door de ramp vernietigde interesten.

Een en ander wanneer:

- a de sanering betrekking heeft op een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een verzekerd gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie;
- b zaakschade op de verzekerde locatie voortvloeit uit een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang), die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een verzekerd gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie;
- c het verzekerde gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie op de verzekerde locatie zich hebben verwezenlijkt tijdens de looptijd van de verzekering;
- d door verzekerde binnen 3 jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop hij met de opeisbaarheid van zijn rechtsovereenkomst tot schadevergoeding bekend is geworden, aanspraak op vergoeding onder deze verzekering is gemaakt.

2.2.2 Verzekerd bedrag

2.2.2.1 Begrenzing naar bedrag

Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien wordt niet meer vergoed dan het in de polis vermelde verzekerd bedrag.

2.2.2.2 Meeverzekerde kosten

Binnen de grenzen van het verzekerd bedrag zijn meeverzekerd:

- a expertisecosten;
- b bereddingskosten;
- c kosten van preventieve opruiming;

- d kosten van herstel van beschadiging van bestrating en beplanting, veroorzaakt door de sanering;
- e kosten, noodzakelijk om de sanering uit te kunnen voeren. Hieronder worden ook verstaan de kosten van hulpconstructies;
- f kosten van herstel van schade die het noodzakelijk gevolg is van de sanering. Hieronder worden ook verstaan de kosten van afbraak en/of herbouw. De herstel- en/of herbouwkosten worden vergoed tot maximaal het verschil tussen de verkoopwaarde van de opstallen vóór en na de in het kader van de uitvoering van de sanering noodzakelijke afbraak;
- g kosten van herstel of vervanging van ondergrondse pijpen, leidingen en/of kabels die als gevolg van de verontreiniging beschadigd zijn geraakt.

2.2.2.3 Huur verzekerde locatie

Als verzekeringnemer de verzekerde locatie (of een gedeelte daarvan) heeft gehuurd zijn naast hetgeen is bepaald in art. 2.2 over de kosten van sanering van de verzekerde locatie ook verzekerd:

- a de kosten en/of schade van de medehuurder(s) en/of de verhuurder van de verzekerde locatie, die het gevolg zijn van de sanering van de verzekerde locatie;
- b andere zaakschade van de medehuurder(s) en/of de verhuurder van de verzekerde locatie, inclusief de daaruit voortvloeiende schade, voorgevallen binnen de verzekerde locatie.

Het recht op vergoeding van bovengenoemde kosten en/of schade ontstaat pas ook nadat de verzekeringnemer tegenover verzekeraars schriftelijk heeft verklaard hiermee in te stemmen. In het kader van de dekking als omschreven in art. 11 wordt onder "derden" ook verstaan "medehuurder(s)" en of de "verhuurder" voor door hen geleden schade binnen de verzekerde locatie.

2.2.2.4 Dekking boven het verzekerd bedrag

Boven het verzekerd bedrag is meeverzekerd de wettelijke rente over de door verzekeraars verschuldigde vergoeding. Deze is opeisbaar vanaf vier weken nadat verzekeraars alle noodzakelijke gegevens hebben ontvangen op basis waarvan het recht op vergoeding kan worden vastgesteld.

2.2.2.5 Overloop

Als het verzekerd bedrag voor de verzekerde locatie niet voldoende is en het voor derden beschikbare verzekerd bedrag nog niet (geheel) is gebruikt, dan komt (het restant van) dat verzekerd bedrag ten goede aan het verzekerd bedrag voor de verzekerde locatie. Als geconstateerd wordt dat een derde aanspraak op vergoeding onder de verzekering zou kunnen maken, dan treedt deze overloop alleen in werking als verzekeringnemer een schriftelijke verklaring als bedoeld in art. 2.3.1 heeft afgelegd.

2.3 Schade van derden

2.3.1 Derdenbeding

Deze verzekering heeft ook betrekking op schade van derden. Voor derden ontstaan aanspraken op vergoeding onder de verzekering nadat de verzekeringnemer schriftelijk deze schade bij verzekeraars heeft gemeld.

2.3.2 Omschrijving van de dekking

Voor door derden geleden schade is verzekerd:

- a kosten van sanering van een locatie waarbij een derde belang heeft op grond van eigendom of een ander zakelijk recht of voor het behoud waarvan hij risico draagt;
- b kosten en/of schade van die derde die het gevolg zijn van de sanering;

- c andere zaakschade van een derde, inclusief de daaruit voortvloeiende schade, voorgevallen buiten de verzekerde locatie.

Een en ander uitsluitend wanneer:

- a de sanering betrekking heeft op een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een verzekerd gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie;
- b andere zaakschade van een derde voortvloeit uit een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang), die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een verzekerd gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie;
- c het verzekerd gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie zich op de verzekerde locatie hebben verwezenlijkt tijdens de looptijd van de verzekering;
- d door verzekerde binnen 3 jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop hij met de opeisbaarheid van zijn rechtsvordering tot schadevergoeding bekend is geworden, aanspraak op vergoeding onder deze verzekering heeft gemaakt.

2.3.3 Verzekerd bedrag

2.3.3.1 Begrenzing naar bedrag

Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien wordt niet meer vergoed dan het in de polis vermelde verzekerd bedrag.

2.3.3.2 Meeverzekerde kosten

Binnen de grenzen van het verzekerd bedrag zijn meeverzekerd:

- a expertisekosten;
- b bereddingskosten;
- c kosten van preventieve opruiming;
- d kosten van herstel van beschadiging van bestrating en beplanting, veroorzaakt door de sanering;
- e kosten, noodzakelijk om de sanering uit te kunnen voeren. Hieronder worden ook verstaan de kosten van hulpconstructies;
- f kosten van herstel van schade die het noodzakelijk gevolg is van de sanering. Hieronder worden ook verstaan de kosten van afbraak en/of herbouw. De herstel- en/of herbouwkosten worden vergoed tot maximaal het verschil tussen de verkoopwaarde van de opstallen vóór en na de in het kader van de uitvoering van de sanering noodzakelijke afbraak;
- g kosten van herstel of vervanging van ondergrondse pijpen, leidingen en/of kabels die als gevolg van de verontreiniging beschadigd zijn geraakt.

2.3.3.3 Dekking boven het verzekerd bedrag

Boven het verzekerd bedrag is meeverzekerd wettelijke rente over de door verzekeraars verschuldigde vergoeding. Deze is opeisbaar vanaf vier weken nadat verzekeraars alle noodzakelijke gegevens hebben ontvangen op basis waarvan het recht op vergoeding kan worden vastgesteld.

2.3.3.4 Overloop

Als het voor derden beschikbare verzekerd bedrag niet voldoende is en het voor de verzekerde locatie verzekerd bedrag nog niet (geheel) is gebruikt, dan komt (het restant van) dat verzekerd bedrag ten goede aan het verzekerd bedrag voor derden.

2.3.3.5 Evenredige verdeling

Mocht de totale gedekte schade na overloop nog groter zijn dan het verzekerd bedrag en heeft meer dan één derde een onder deze verzekering gedekte schade geleden, dan worden de aanspraken van derden op vergoeding onder de verzekering naar evenredigheid

teruggebracht tot het bedrag van het verzekerd bedrag. Als verzekeraars, onbekend met het bestaan van andere door derden geleden schade, te goeder trouw aan een derde een groter bedrag dan het aan deze toekomstige deel hebben uitgekeerd, dan zijn zij richting die anderen slechts gehouden tot het bedrag van het overblijvende gedeelte van het verzekerd bedrag.

2.3.3.6 Evenredige verdeling bereddingskosten en kosten van preventieve opruiming

Als in geval van een gedekte schade blijkt dat de bereddingskosten en/of de kosten van preventieve opruiming niet objectief aan de verzekerde locatie of schade aan derden zijn toe te wijzen, dan zullen de onder deze titels te vergoeden kosten naar rato van de in de polis genoemde verdeling van verzekerde bedragen aan de verzekerde locatie en de schade aan derden worden toegewezen.

3 Uitsluitingen

3.1 Overstroming, atoomkernreacties, molest, aardbeving en vulkanische uitbarsting

Deze verzekering geeft geen dekking voor schade door Overstroming, atoomkernreacties, molest, aardbeving en vulkanische uitbarsting.

3.2 Opzet, roekeloosheid, merkelijke schuld

Verzekeraars vergoeden geen schade die de verzekeringnemer of een verzekerde met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of al dan niet bewuste merkelijke schuld heeft veroorzaakt. Met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of al dan niet bewuste merkelijke schuld van de verzekeringnemer of een verzekerde wordt voor de toepassing van deze uitsluiting gelijkgesteld de opzet, de al dan niet bewuste roekeloosheid of de al dan niet bewuste merkelijke schuld van degene die in opdracht of met goedvinden van de verzekeringnemer of een verzekerde de algehele feitelijke leiding heeft over het bedrijf of een deel van het bedrijf van de verzekeringnemer of van die verzekerde en die in die hoedanigheid schade veroorzaakt.

3.3 Bestaande verontreiniging

Niet gedekt zijn de kosten veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit een verontreiniging die reeds aanwezig is op het moment dat het verzekerde gevaar, volgens een van de in de verzekering verzekerde gevaren, zich verwezenlijkt.

3.4 Genetische schade

Niet gedekt is schade als gevolg van genetische modificatie.

3.5 Overtreding overheidsvoorschriften

Niet gedekt is schade als gevolg van een handelen of nalaten dat in strijd is met een van overheidswege gegeven voorschrift voor het milieu, als dat is gebeurd in opdracht van of met goedvinden van een in de polis vermelde verzekerde, tenzij verzekerde aantoonbaar dat er geen enkel verband bestaat met de ontstane schade. Als de bedoelde verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding of een functionaris in dienst van verzekerde die door een lid van de directie is belast met een bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

3.6 Verhuurder en (mede)huurder(s)

Niet gedekt zijn de kosten en/of schade veroorzaakt door of voortvloeiende uit de activiteiten van de verhuurder en (mede)huurder(s) van de verzekerde locatie, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen.

- 3.7 Aanwezige hoeveelheid milieugevaarlijke stoffen**
Deze verzekering biedt geen dekking voor schade en kosten als de totale opslag van vaste en/of vloeibare milieugevaarlijke stoffen op de verzekerde locatie op het moment van verwezenlijking van het verzekerde gevaar meer bedraagt dan 1.000 kg/liter.
- 3.8 Uitsluiting ondergrondse tanks**
Niet gedekt is schade, die veroorzaakt is door of samenhangt met de ondergrondse opslag van stoffen in tanks.
- 3.9 Uitsluiting Motorrijtuigen**
In geval van werkzaamheden bij derden, zoals omschreven in art. 1.3, is van de dekking uitgesloten schade, die wordt toegebracht met of door een motorrijtuig dat:
- een verzekerde bezit, houdt, bestuurt of gebruikt;
 - een verzekerde als werkgever doet of laat gebruiken;
 - een niet-ondergeschikte gebruikt in het kader van de uitoefening van het bedrijf van verzekeringnemer.
- Uitzonderingen**
Wel gedekt is:
- 3.9.1 Aanhangwagens**
Schade veroorzaakt met of door een aanhangwagen die, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen.
- 3.9.2 Laden/lossen**
Schade veroorzaakt door lading, bij het laden of lossen van motorrijtuigen.
- 3.9.3 Lading**
Schade toegebracht door lading die zich bevindt op dan wel valt of is gevallen van een motorrijtuig.
- 4 Andere verzekeringen**
In afwijking van het bepaalde in artikel 7:961 BW geldt het volgende:
Als blijkt dat de door deze verzekering gedekte kosten van sanering en/of schade ook onder de dekking van een andere soortgelijke verzekering als deze, een aansprakelijkheidsverzekering zijn gedekt of zouden zijn gedekt als deze verzekering niet zou hebben bestaan, dan geldt de onderhavige verzekering als excedent van de andere polis(sen). Een eigen risico op een andere verzekering wordt onder deze verzekering niet vergoed. Als die andere verzekering een samenloopbepaling kent met dezelfde werking als de onderhavige bepaling, dan wordt onder deze verzekering een voorschotbetaling verricht, op voorwaarde dat de verzekeringnemer zijn rechten op die andere verzekering ter grootte van het voorschotbedrag, aan verzekeraars cedeert.
- 5 Verplichtingen bij verwezenlijking van schade**
- 5.1 Aanmelding**
Verzekerde is verplicht verzekeraars zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk in te lichten over elk verzekerd gevaar dat zich op de verzekerde locatie heeft verwezenlijkt. Deze melding dient schriftelijk te worden gedaan of onmiddellijk na een eventuele mondelinge melding door verzekerde schriftelijk te worden bevestigd.
- 5.2 Overige verplichtingen**
Verzekerde is verplicht:
- a verzekeraars zo spoedig mogelijk alle van belang zijnde gegevens en documenten te verstrekken;
 - b alle aanwijzingen van of namens verzekeraars op te volgen en overigens alle

medewerking te verlenen en inlichtingen te verschaffen, die voor de beoordeling van de door de verontreiniging ontstane situatie van belang zouden kunnen zijn.

- 5.3 **Verlies van dekking**
Alle aanspraken op vergoeding onder deze verzekering vervallen, als de verzekerde, die aanspraak op vergoeding onder de verzekering maakt:
- a onjuiste gegevens verstrekt aan verzekeraars met het opzet verzekeraars te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht op uitkering niet rechtvaardigt;
 - b een uit deze verzekeringsovereenkomst voortvloeiende verplichting niet of niet tijdig is nagekomen en daardoor de belangen van verzekeraars zijn geschaad;
- 5.4 **Derden**
Voor de dekking onder art. 2.3 geldt het bepaalde in art. 5.2. en art. 5.3. in overeenkomstige zin voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.
- 6 **Saneringsbepalingen**
- 6.1 **Regeling van sanering**
Verzekerde belast zich met de voorbereiding en regeling van de sanering en houdt zich daarbij aan de aanwijzingen van verzekeraars. Voordat tot sanering wordt overgegaan, dient het saneringsplan door verzekeraars goedgekeurd te zijn.
- 6.2 **Opdracht tot sanering**
De opdracht tot sanering dient door verzekerde binnen een door verzekeraars schriftelijk aangegeven termijn te worden gegeven. Als verzekerde nalaat deze opdracht binnen de gestelde termijn te geven, verliest verzekerde het recht op vergoeding van saneringskosten en de meeverzekerde kosten. Bovendien hebben verzekeraars het recht de verzekering op te zeggen.
- 6.3 **Bestaande verontreiniging**
Als een reeds bestaande verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang), toeneemt als rechtstreeks gevolg van een verzekerd gevaar, worden de kosten van sanering als ook de kosten als bedoeld in art. 2.2.2.2. en art. 2.3.3.2. vergoed als en voor zover deze redelijkerwijs ook zouden zijn gemaakt als de verwezenlijking van het verzekerd gevaar uitsluitend de toegevoegde verontreiniging tot gevolg zou hebben gehad.
- 6.4 **Derden**
Voor de saneringsbepalingen geldt het bepaalde onder art. 6 in overeenkomstige zin voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.
- 7 **Bekendheid en risicowijziging**
- 7.1 **Bekendheid**
Verzekeraars zijn bekend met de in de polis vermelde activiteiten bij het begin van de overeenkomst.
- 7.2 **Risicowijziging**
Zodra de aard van de in de polis vermelde activiteiten een zodanige wijziging ondergaat, dat het verzekerde risico daardoor wordt verzwaaard, is verzekeringnemer verplicht dit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee maanden nadat hij van de bedoelde wijziging op de hoogte is, aan verzekeraars mede te delen.
Gedurende twee maanden na ontvangst van deze mededeling zijn verzekeraars in de

gelegenheid om de verzekering met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden te beëindigen, dan wel gewijzigde premie en/of voorwaarden te bedingen. De herziene premie en/of voorwaarden worden met ingang van de datum van de mededeling van verzekeraars van kracht. In het laatste geval heeft verzekerde het recht de verzekering binnen één maand, nadat de herziene premie en/of voorwaarden van kracht werd(en), op te zeggen. De verzekering eindigt dan met ingang van de datum van deze mededeling van verzekerde.

Als verzekerde verzuimt binnen de gestelde termijn mededeling te doen van de risicowijziging, hebben verzekeraars de mogelijkheid om de verzekering niet of op andere wijze voort te zetten als zij aannemelijk maken dat zij dit zouden hebben gedaan als zij van de risicowijziging in kennis waren gesteld.

In dat geval geldt het volgende:

- indien de verzekering niet zou zijn voortgezet, vervalt het recht op schadevergoeding;
- indien de verzekering alleen zou zijn voortgezet tegen gewijzigde premie en/of voorwaarden, wordt de schade vergoed in dezelfde verhouding als de premie van voor de risicowijziging ten opzichte van deze hogere premie voor zover er onder de gewijzigde voorwaarden dekking zou zijn geweest.

8 Risico-inspectie

8.1 Inspectierecht

Verzekeraars hebben het recht om de verzekerde locatie(s) altijd te (laten) inspecteren. Verzekerde is verplicht hierbij alle medewerking te verlenen die in het kader van een beoordeling van het verzekerde risico redelijkerwijs nodig is.

8.2 Verplichte maatregelen

Verzekeraars kunnen verzekerde volgend op de inspectie verplichten binnen een bepaalde termijn maatregelen te treffen, die zij met het oog op de dekking van het verzekerde risico geboden achten.

9 Einde van de verzekering

De verzekering eindigt:

- a als verzekeringnemer wijzigingen van premie en/of voorwaarden overeenkomstig art. 7.2 niet accepteert;
- b bij beëindiging van de activiteiten van verzekeringnemer, of zodra het verzekerd belang door verkoop of op andere wijze is overgegaan;
- c als verzekerde de opdracht tot sanering niet binnen de gestelde termijn heeft gegeven en verzekeraars de verzekering schriftelijk opzeggen;
- d als verzekerde de in art. 8.1 omschreven medewerking niet verleent binnen veertien dagen nadat hij daartoe per aangetekende brief is aangemaand, of als verzekerde de in art. 8.2 bedoelde maatregelen niet heeft getroffen binnen de door verzekeraars gestelde termijn. In dat geval restitueren verzekeraars de premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

10 Dekking na het einde van de verzekering

Na het einde van de verzekering blijft de dekking uitsluitend van kracht als verontreiniging en zaakschade zich manifesteren binnen een periode van één jaar na dat einde. Het verzekerde gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie waaruit deze verontreiniging en zaakschade voortvloeien, moeten zich daarbij hebben verwezenlijkt en schriftelijk aan verzekeraars zijn gemeld tijdens de looptijd van de verzekering.

11 Verweersbijstand

- 11.1 Omschrijving van de dekking
Verzekerd is:
- a het verlenen van verweersbijstand, zoals omschreven in art. 11.2;
 - b het vergoeden van kosten van verweersbijstand, zoals omschreven in art. 11.6.
- 11.2 Verlenen van verweersbijstand
Verweersbijstand wordt verleend:
- 1 Bij het voeren van verweer tegen vorderingen van derden over aansprakelijkheid van verzekerde voor door derden geleden schade buiten de verzekerde locatie. Deze schade moet zijn veroorzaakt door een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie, veroorzaakt door het verzekerde gevaar.
 - 2 Bij geschillen met de overheid over de sanering van de verzekerde locatie. Deze sanering moet betrekking hebben op een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een emissie, veroorzaakt door het verzekerde gevaar.
- Een en ander uitsluitend wanneer:
- a het verzekerde gevaar en de daaruit voortvloeiende emissie zich op de verzekerde locatie hebben verwezenlijkt tijdens de looptijd van de verzekering;
 - b binnen één jaar na verwezenlijking van het verzekerde gevaar een beroep op dekking onder dit artikel is gedaan, en;
 - c op de vordering van de derde als hierna onder d van dit artikellid genoemd, Nederlands recht van toepassing is, en;
 - d de vordering ingesteld wordt door een derde, aan wie in verband met het bepaalde in art. 2.3.3.1 over het verzekerde bedrag, niet de volledige schade is vergoed, of de vordering wordt ingesteld door een derde die ondanks een schriftelijke verklaring van verzekeringnemer als bedoeld in art. 2.3.1 over het derdenbeding, geen aanspraak op vergoeding wenst te maken en zijn vordering op verzekerde op aansprakelijkheid baseert, en;
 - e de gevorderde schade meer bedraagt dan het door verzekerde gekozen toepasselijk eigen risico.
- 11.3 Duur van verweersbijstand
Verzekeraars zullen verweersbijstand blijven verlenen voor zover naar de mening van verzekeraars een redelijke kans bestaat het beoogde resultaat te bereiken. Als succes in redelijkheid niet te verwachten is, zullen verzekeraars dit gemotiveerd laten weten aan de verzekerde.
- 11.4 Behandeling van aangemelde zaken
Verzekeraars behandelen de aangemelde zaken in principe zelf. Altijd zal, voor zover mogelijk, in eerste instantie een minnelijke regeling worden nagestreefd.
- 11.5 Bijstand bij procedures in rechte
Als een procedure in rechte gevoerd moet worden, zullen verzekeraars voor zover mogelijk zelf, de bijstand verlenen.
- 11.6 Vergoeding van kosten
- 11.6.1 Vergoeding per emissie
Voor de in art. 11.2 genoemde vorderingen en geschillen en onder de voorwaarden in dat artikel genoemd, worden maximaal het hiervoor in de polis genoemde verzekerde bedrag, per emissie vergoed:
- a de honoraria en de verschotten van de door verzekeraars ingeschakelde advocaat, procureur, deurwaarder, andere deskundige en expert;
 - b de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend

advies; hieronder zijn niet begrepen dwangsommen, afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;

- c de kosten van getuigen in een gerechtelijke en administratieve procedure;
- d de kosten van de tegenpartij, voor zover zij krachtens een rechterlijke uitspraak, arbitraal vonnis of bindend advies voor kosten van de verzekerde komen.

11.6.2 Betaling aan belanghebbenden

Verzekeraars hebben het recht de kosten van verweersbijstand rechtstreeks aan belanghebbende te betalen.

11.6.3 Door de tegenpartij te vergoeden kosten

Als bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voor zover zij voor rekening van verzekeraars zijn, ten gunste van verzekeraars.

11.6.4 BTW verrekening

Als de verzekerde de BTW kan verrekenen met de door hem verschuldigde BTW-afdrachten, komt die BTW-toeslag niet voor vergoeding in aanmerking.

11.6.5 Verhaal van kosten

Als de verzekerde op grond van een wettelijke of contractuele bepaling de kosten van verweersbijstand geheel of gedeeltelijk vergoed kan krijgen, komen die kosten niet in aanmerking voor vergoeding op grond van dit artikel. Verzekeraars zullen de verzekerde, ter compensatie van de door verzekeraars voorgeschooten kosten, bijstand verlenen bij het terugvragen of verhalen van die kosten.

12 Subrogatie

In afwijking van artikel 7:962 lid 3 tweede zin BW nemen verzekeraars geen regres op verzekeringnemer en/of verzekerde, tenzij verzekeringnemer en/of verzekerde de schade heeft/hebben veroorzaakt met opzet in de zin van de onderhavige verzekering.